

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W BRALINIE

63 – 640 Bralin, ul. 3 Maja 9

tel. 62 33 24 400 fax. 062 33 24 403 e – mail: gops@bralin.pl

REGON 301034983

Bralin, dnia 24.08.2026

Fundacja Fabion Digital
ul. Mikołaja Kopernika 14
40 – 064 Katowice

W odpowiedzi na pismo Fundacji Fabian Digital dotyczące procedowanego projektu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bralinie, kierując się doświadczeniem w pracy z dziećmi i rodzinami znajdującymi się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, zdrowotnej i społecznej, przedstawia następujące stanowisko. W ocenie Ośrodka wprowadzenie bezwzględnego obowiązku przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych wyłącznie w formie stacjonarnej może w indywidualnych przypadkach prowadzić do istotnego ograniczenia możliwości realizacji prawa dziecka do nauki, a także pogłębiać istniejące nierówności wynikające ze stanu zdrowia, niepełnosprawności, kryzysu psychicznego, sytuacji rodzinnej lub wykluczenia komunikacyjnego. Z perspektywy specjalistów pracujących z dziećmi i rodzinami, w tym psychologów, pedagogów, lekarzy i pracowników socjalnych, nie można przyjąć założenia, że zdolność dziecka do realizowania obowiązku szkolnego w warunkach domowych oznacza jednocześnie zdolność do odbycia podróży do odległej szkoły i uczestniczenia w egzaminie w warunkach stacjonarnych.

Szczególnie istotna jest sytuacja dzieci:

- przewlekle i ciężko chorych, w tym pozostających w trakcie leczenia onkologicznego, hematologicznego, immunosupresyjnego lub po przeszczepach,
- z niepełnosprawnością ruchową, sensoryczną lub sprzężoną,
- z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz innymi zaburzeniami neurorozwojowymi,
- pozostających w kryzysie psychicznym lub objętych opieką psychiatryczną i psychologiczną,
- których stan zdrowia powoduje znaczną męczliwość, ograniczoną odporność na stres, bodźce lub zmianę środowiska,
- znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej lub społecznej,

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W BRALINIE

63 – 640 Bralin, ul. 3 Maja 9

tel. 62 33 24 400 fax. 062 33 24 403 e – mail: gops@bralin.pl

REGON 301034983

- zamieszkujących w znacznej odległości od szkoły i dotkniętych wykluczeniem transportowym.

Z psychologicznego punktu widzenia konieczność odbycia wielogodzinnej podróży, przebywania w obcym środowisku, kontaktu z dużą liczbą osób oraz poddania się egzaminowi w warunkach odbiegających od tych, w których dziecko na co dzień realizuje edukację, może stanowić dodatkowy, nieproporcjonalny czynnik stresogenny. W przypadku dzieci z zaburzeniami lękowymi, depresyjnymi, ze spektrum autyzmu, nadwrażliwością sensoryczną czy doświadczeniem silnych kryzysów rodzinnych może prowadzić nie tylko do pogorszenia możliwości zaprezentowania faktycznej wiedzy, ale również do nasilenia objawów psychicznych oraz destabilizacji dotychczasowego funkcjonowania. Z medycznego punktu widzenia szczególnej ochrony wymagają również uczniowie, dla których podróże i pobyt w dużych skupiskach ludzi mogą wiązać się ze zwiększonym zagrożeniem zdrowotnym. Dotyczy to między innymi dzieci w trakcie intensywnego leczenia, z obniżoną odpornością, po zabiegach operacyjnych czy wymagających regularnych procedur medycznych. Nie oznacza to, że egzamin w formie zdalnej powinien stać się zasadą obowiązującą wszystkich uczniów realizujących edukację domową. Zasadne wydaje się natomiast pozostawienie możliwości jego przeprowadzenia w formie zdalnej w szczególnie uzasadnionych przypadkach, po indywidualnym rozpatrzeniu sytuacji dziecka. Podstawą takiej decyzji mogłaby być w szczególności dokumentacja medyczna, opinia lekarza, psychologa, poradni psychologiczno-pedagogicznej lub – odpowiednio do sytuacji – informacje innych specjalistów pracujących z dzieckiem i rodziną. Jednocześnie forma zdalna powinna być realizowana przy zachowaniu odpowiednich mechanizmów zapewniających rzetelność egzaminu, w szczególności potwierdzenia tożsamości ucznia, obecności komisji egzaminacyjnej, odpowiednich zabezpieczeń technicznych oraz możliwości dokumentowania

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W BRALINIE

63 – 640 Bralin, ul. 3 Maja 9

tel. 62 33 24 400 fax. 062 33 24 403 e – mail: gops@bralin.pl

REGON 301034983

przebiegu egzaminu zgodnie z obowiązującymi przepisami. W naszej ocenie regulacja przewidująca indywidualne odstępstwo od egzaminu stacjonarnego lepiej realizowałaby zasadę proporcjonalności, równego dostępu do edukacji oraz nadrzędną zasadę kierowania się dobrem dziecka niż wprowadzenie całkowitego i bezwarunkowego zakazu egzaminów w formie zdalnej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Bralinie opowiada się zatem za takim ukształtowaniem przepisów, które pozostawi możliwość przeprowadzenia egzaminu klasyfikacyjnego w formie zdalnej w sytuacji, gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka, jego niepełnosprawność, kondycja psychiczna albo szczególna sytuacja rodzinna lub komunikacyjna.

Rozwiązanie takie pozwalałoby jednocześnie zachować standardy rzetelności egzaminowania i chronić dzieci, dla których obowiązek osobistego stawiennictwa w szkole mógłby stanowić niewspółmierne obciążenie zdrowotne, psychiczne lub społeczne